

Energiapuun korjuun kannattavuuteen vaikuttavat tekijät metsäkoneurakoitsijan näkökulmasta

Kehittyvä metsäenergia -hanke

Kerkko Koro

18.4.2011

Työn taustaa

- ▶ Tutkimus suoritettiin kesän ja syksyn 2010 sekä talven 2011 aikana
- ▶ Energiapuun korjuu on tulevaisuudessa suuressa roolissa energiantuotannon ja koko metsätalouden osalta
- ▶ Energiapuun korjuun kannattavuus heikkoa
  - ▶ Yrittäjien taloudellinen tilanne heikko
- ▶ Energiapuuta korjataan heikosta kannattavuudesta huolimatta

Tutkimusmenetelmät

- ▶ Kirjallisuudesta ja tutkimustuloksista etsittiin kannattavuuteen mahdollisesti vaikuttavia tekijöitä ja ongelmia
  - ▶ Ongelmat jaettiin aineellisiin ja aineettomiin tekijöihin
- ▶ Tietoa haettiin
  - ▶ Tutkimusorganisaatioilta, kuten Metlalta, Metsäteho Oy:ltä
  - ▶ Ammattikorkeakoulun ja yliopistojen julkaisuista
  - ▶ Kehittyvä metsäenergia-hankkeen tuotoksista ja henkilökunnalta
  - ▶ Koulutuskeskus Sedun metsäalan opettajilta
- ▶ Tärkeimmät tekijät kerättiin käsitekarttaan

Haastattelut ja tulosten analysointi

- ▶ Käsitekarttaan koottujen ongelmakohtien avulla rakennettiin tutkimuksessa käytetty kysymysmoniste
- ▶ 10 metsäkoneyrittäjää ja 5 puunhankintaorganisaatiota Etelä-Pohjanmaan metsäkeskusalueelta
  - ▶ Yrittäjät valittiin sattumanvaraisesti
- ▶ Henkilökohtainen haastattelu ja keskustelu aiheesta
  - ▶ Kysymysmoniste toimi haastattelun runkona.
- ▶ Saatu tutkimusaineistoa analysointiin ja verrattiin aikaisempiin tutkimuksiin. Myös molempien ryhmien vastauksia verrattiin keskenään

▶ **Kvantitatiivinen tutkimus**

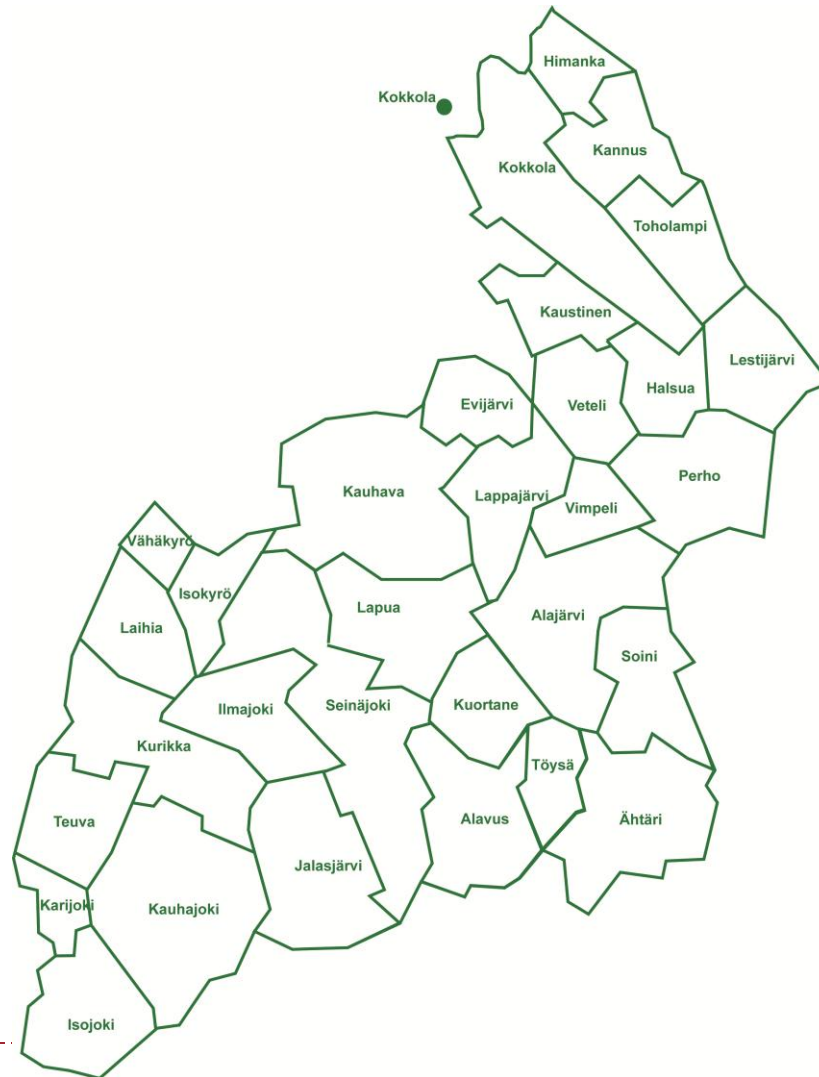
- ▶ Metsäkoneyrittäjien taloustiedot, korjuumäärät ja ajankäyttö työmaalla

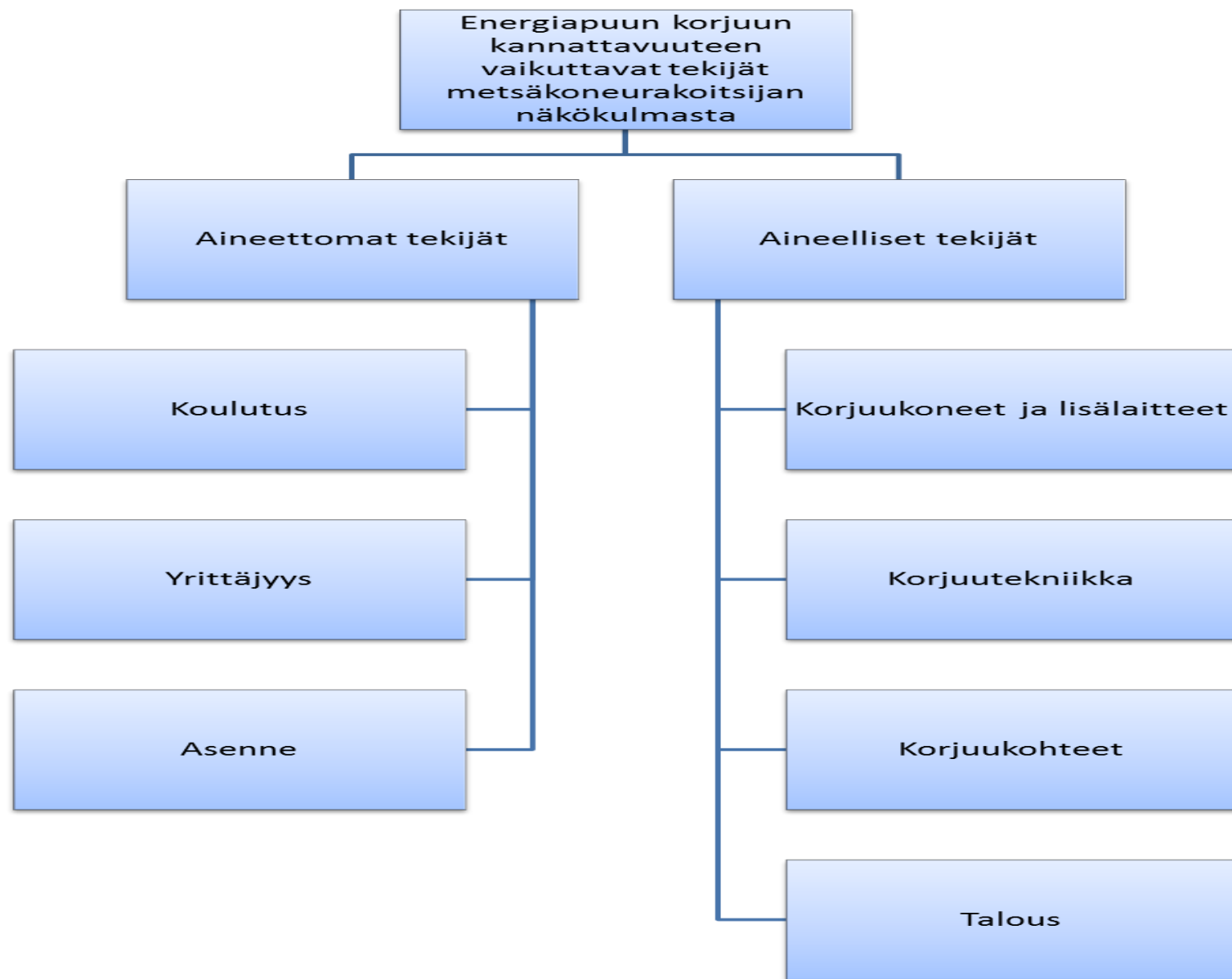
▶ **Kvalitatiivinen tutkimus**

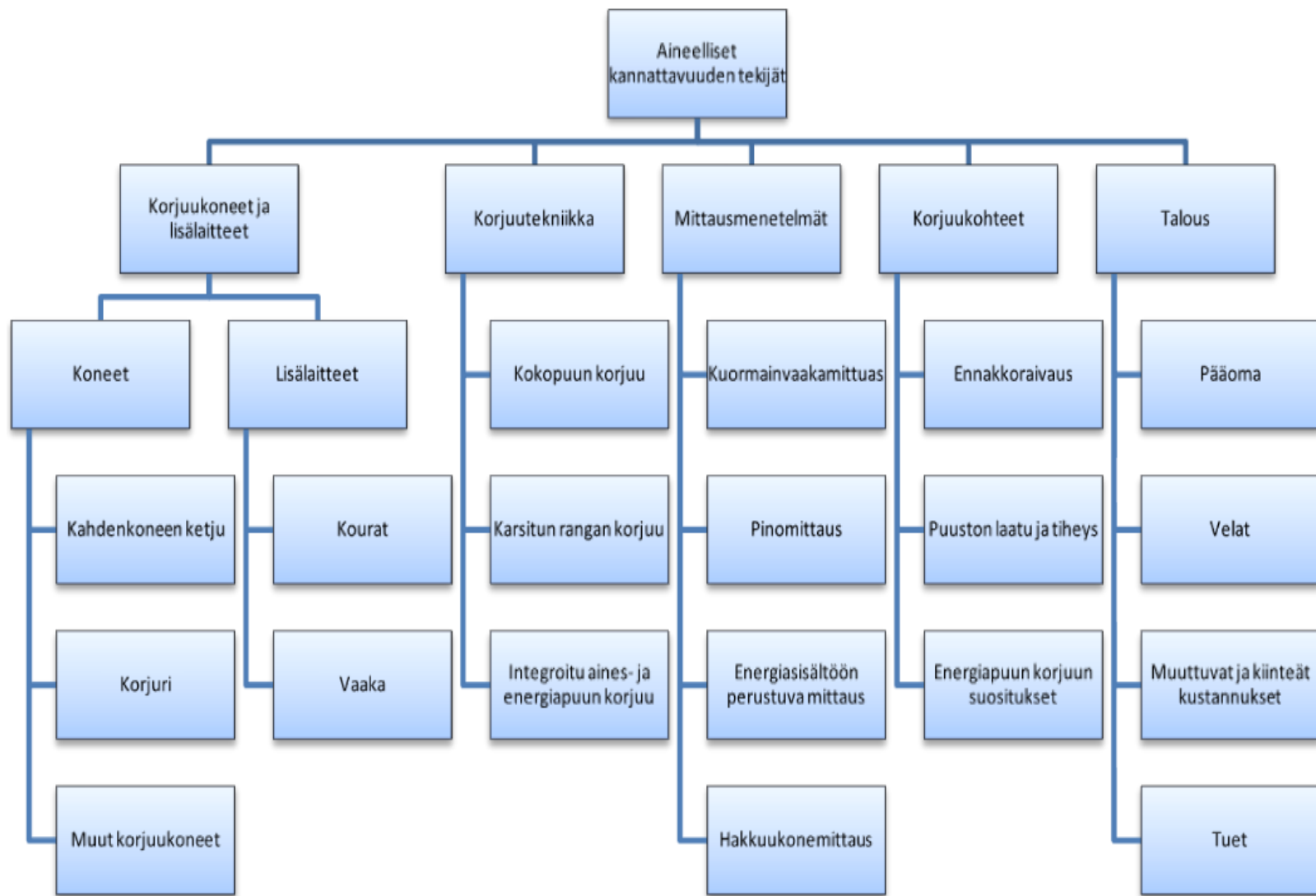
- ▶ Metsäkoneyrittäjien henkilökohtaisia mielipiteitä kannattavuuteen vaikuttavista tekijöistä

Etelä-Pohjanmaan metsäkeskusalue

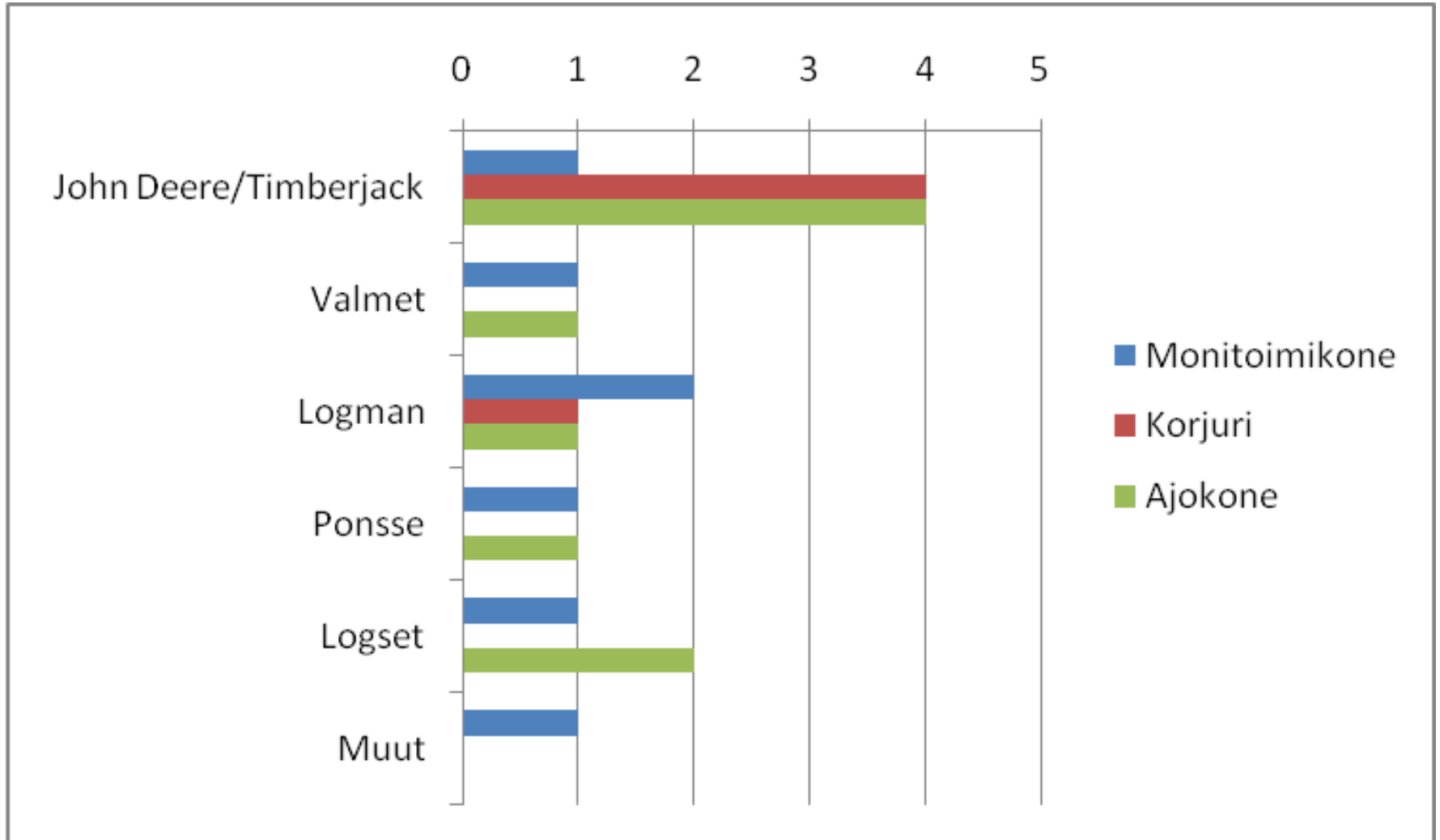

Koneet ja lisälaitteet - Teoria

- ▶ Energiapuun korjuussa käytetään samanlaisia koneita kuin ainespuun korjuussa
  - ▶ Kevyeen tai keskiraskaaseen kokoluokkaan kuuluvia koneita
  - ▶ Suurin ero korjuupäässä/hakkuulaitteissa
- ▶ Kahden koneen ketju
- ▶ Korjuri
  - ▶ Aito korjuri tai perinteinen kuormatraktori
- ▶ Muut energiapuun korjuussa käytettävät koneet
  - ▶ Tela-alustainen korjuukone
  - ▶ Erilaiset koneratkaisut, kuten Fixteri-kokopuupaalain, Valmet 801 Combi bioenergy

Yrittäjien konemäärät

Korjuri

Monitoimikone

-
- ▶ Yrittäjistä kuusi korjasi kahden koneen ketjulla, kolme korjurilla ja yksi kaivinkoneella
  - ▶ Korjuupäiden osalta 60 % käytti giljotiinikatkaisulla olevaa kouraa ja loput ketjukatkaisua
  - ▶ Yrittäjällä saattoi olla sekä korjuri että kahden koneen ketju
    - ▶ Yleensä suurempia yrityksiä

Koneet - Tulokset

- ▶ Kannattavin kone yrittäjien mukaan energiapuun korjuussa on **keräävällä ja joukkokäsittelykouralla varustettu harvesteri**. Metsäkuljetus kannattavinta suorittaa ajokoneella.
  - ▶ Edellyttää yritykseltä suurempaa kokoa mm. henkilöstömäärältä
- ▶ **Korjuri** kannattava kone pienelle yhden tai kahden miehen yritykselle
  - ▶ Pienempi investointi tarve kuin kahden koneen ketjulla
- ▶ Korjuri soveltuu myös pienille ja hajallaan oleville korjuukohteille

-
- ▶ Koneiden **korkea hinta** vaikuttaa kannattavuuteen tutkimukseen osallistuneiden mukaan
    - ▶ Heikon kannattavuuden takia uuteen korjuuteknologiaan ei uskalleta panostaa
  - ▶ Energiapuun korjuu on tuonut lisää työtä yrittäjille, ja varsinkin kesäisin koneiden käyttöasteet nousseet
  - ▶ Pyöräalustainen korjuukone on paras kone energiapuun korjuussa

Korjuukohde

- ▶ Korjuukohteen vaikutusta kannattavuuteen tutkittiin haastateltaville esitettävillä väitteillä
  - ▶ Ennakkoraivauksesta
  - ▶ Korjuukohteen puuston laadusta
  - ▶ Ajankäytöstä korjuukohteella
  - ▶ Keskeytyksistä

-
- ▶ Yrittäjien mielestä energiapuun korjuukohteet ovat heikkokuntoisia ja liian tiheitä, joka alentaa kannattavuutta korjuussa
    - ▶ Ennakkoraivaus on heikkoa tai sitä ei ole suoritettu ollenkaan
  - ▶ Ilman Kemera-tukia korjuu nykyisin korjattavilta kohteilta ei ole kannattavaa!

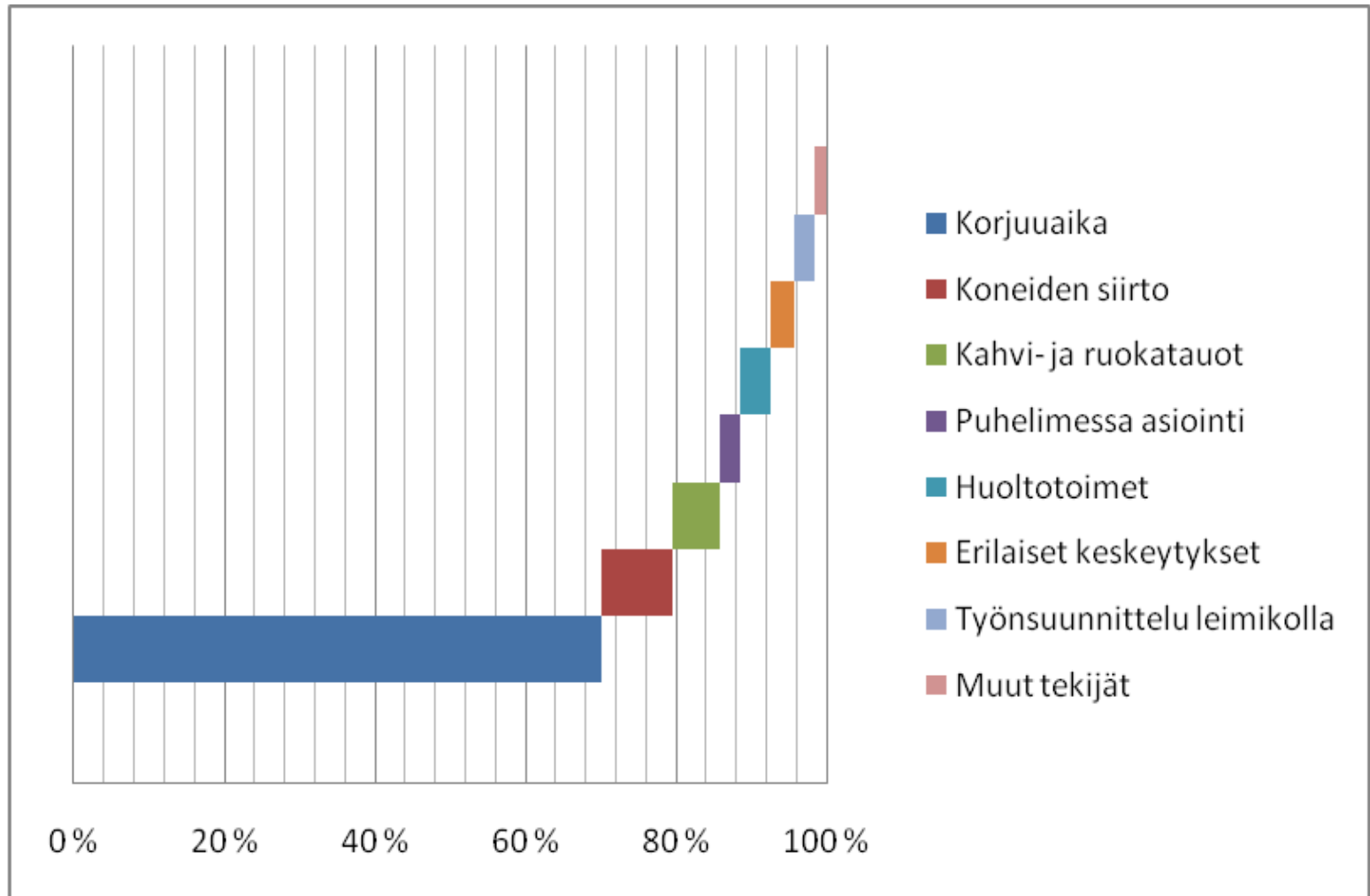

Ennakkoraivaamattomalla kohteella työskentely on kuljettajalle hankalaa

---

Ajan käyttö korjuukohteella

-
- ▶ Yleisesti keskeytykset eivät vaikuta suunniteltuihin aikatauluihin tai korjuun kannattavuuteen merkittävästi
    - ▶ Keskeytykset yleensä pieniä maksimissaan muutaman tunnin keskeytyksiä
      - ▶ Konerikko
      - ▶ Työmaavierailut

Korjuukohde - Päätelmät

- ▶ Kannattavuuteen korjuukohteen osalta vaikuttivat
  - ▶ Korjuukohteen sekä puuston laatu
  - ▶ Kohteen sijainti ja koko
- ▶ Ennakkoraivaus tulisi yrittäjien mielestä suorittaa aina energiapuun korjuukohteilla
- ▶ Yrittäjillä ja puunhankintaorganisaatioiden edustajilla erilaiset näkemykset kannattavista kohteista
  - ▶ Yrittäjillä järjestään huonompi näkemys kohteen laadusta ja kannattavuudesta kuin organisaatioiden edustajilla
- ▶ **Yrittäjien mielestä ostomiesten vastuulla on korjuukohteen laadusta johtuva korjuun kannattamattomuus !**

Korjuumenetelmät

- ▶ Tutkimuksessa tutkitut korjuumenetelmät
  - ▶ Energiapuun korjuu kokopuuna
  - ▶ Energiapuun korjuu karsittuna rankana
  - ▶ Integroitu aines- ja energiapuun korjuu
- ▶ Tutkittiin menetelmien taloudellisuutta ja toteutettavuutta
- ▶ Tutkittiin haastateltaville esitetyillä väitteillä

Korjuumenetelmät - Tulokset

Taloudellisuus

- ▶ Yrittäjät
  - ▶ Kokopuun korjuu paras menetelmä
- ▶ Puunhankintaorganisaatioiden edustajat
  - ▶ Integroitu aines- ja energiapuun korjuu paras menetelmä
- ▶ Eron mielipiteissä selittää korjuutapahtuman erilainen tärkeys kummallekin osapuolelle
  - ▶ Yrittäjille puunkorjuu tapahtumana tärkein osuus, josta saadaan rahaa
  - ▶ Puuhankintaorganisaatiolle kokonaisuus tärkeää. Integroidussa korjuussa mahdollista korjata myös ainespuuta, joka nostaa korjuutuloa

---

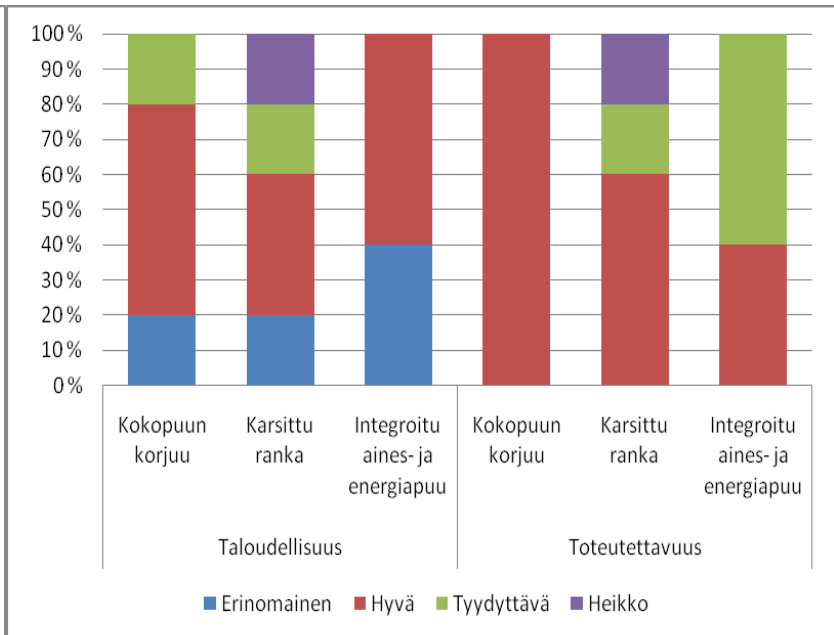
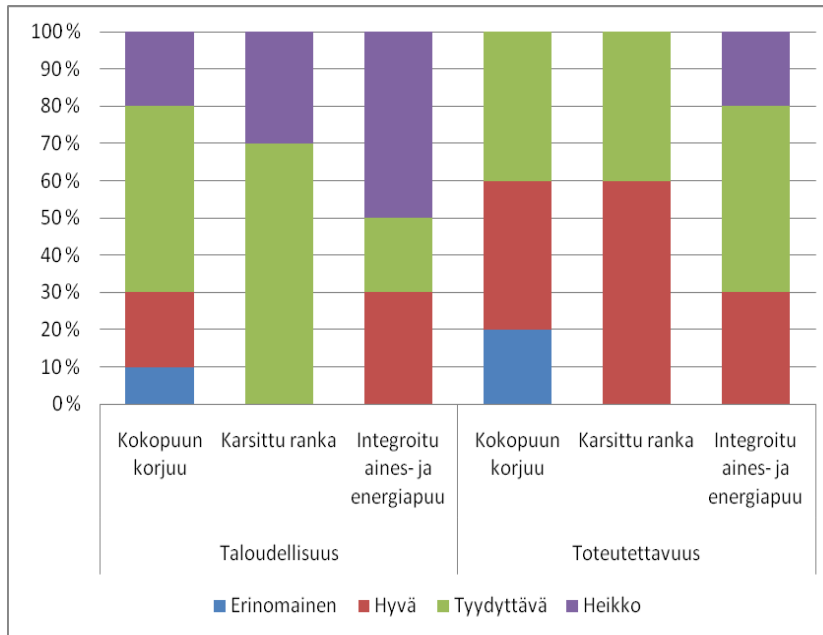
Toteutettavuus

- ▶ Kokopuun korjuu kaikkien mielestä helpoin menetelmä ja integroitu aines- ja energiapuun korjuu hankalin menetelmä.

Mielipiteiden jakaantuminen korjuumenetelmittäin

Metsäkoneyrittäjien mielipiteet

Puunhankintaorganisaatioiden edustajien mielipiteet

Energiapuulajeja

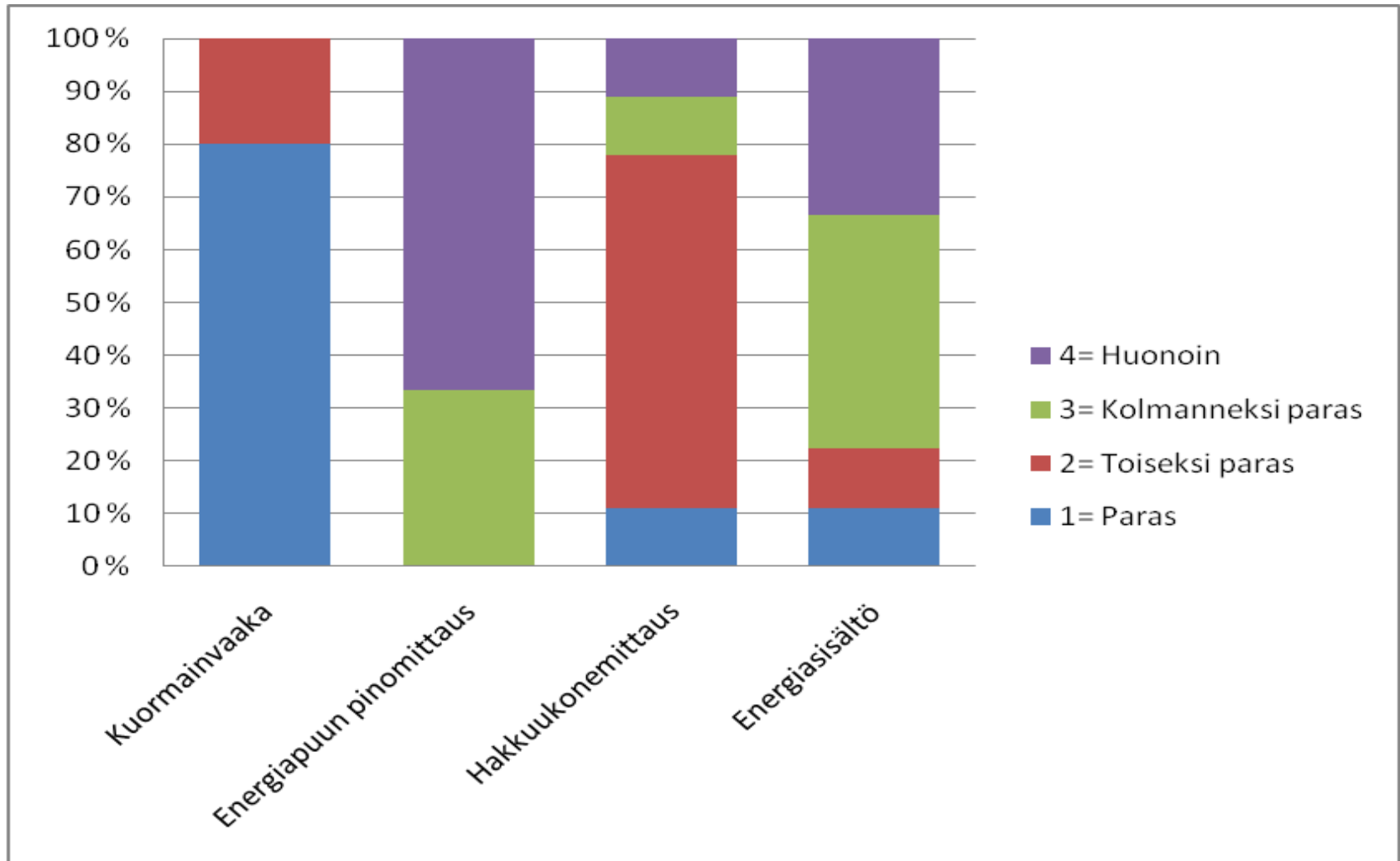

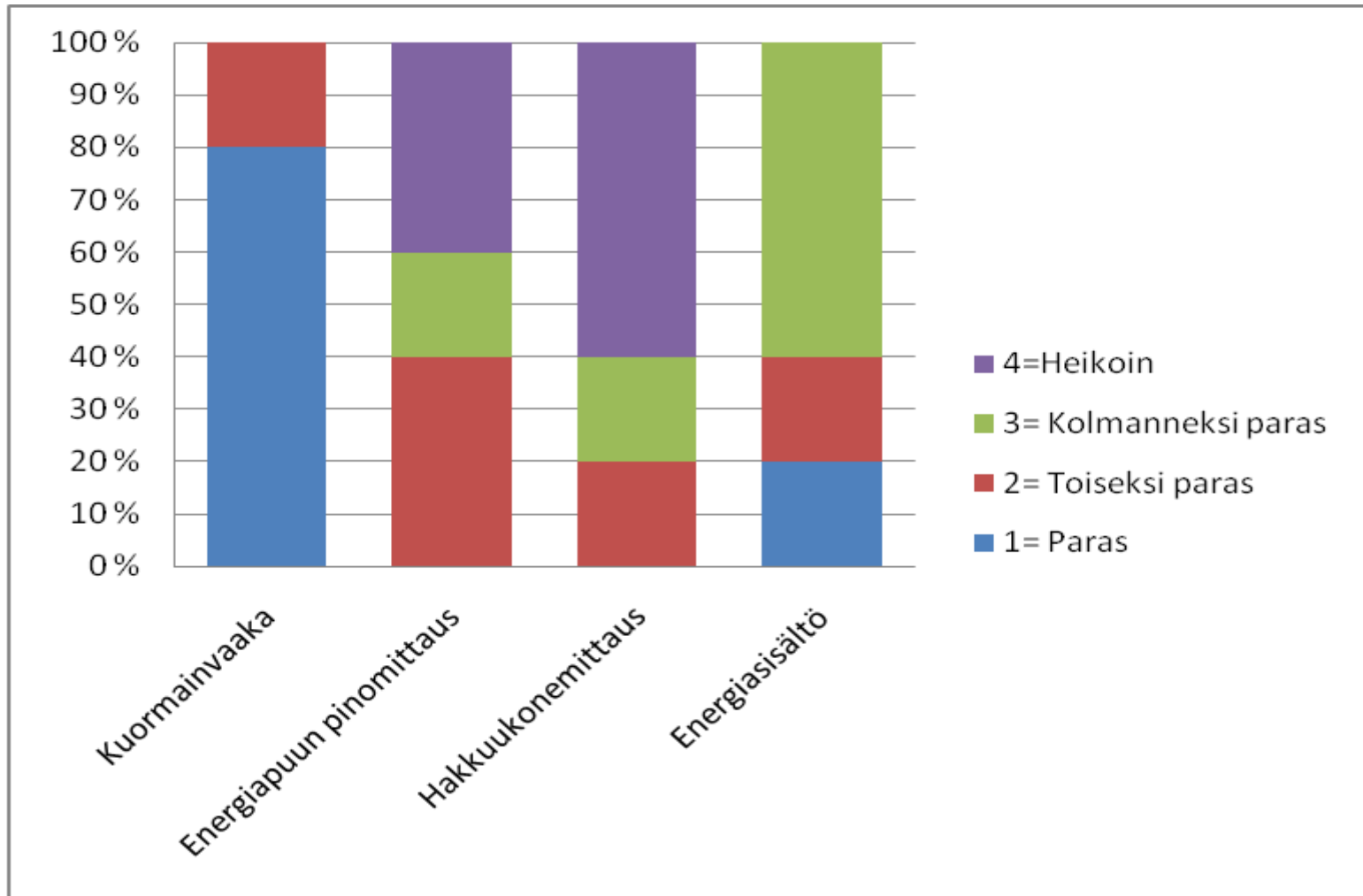
Mittausmenetelmät

- ▶ Mittausmenetelmistä kysyttiin menetelmien vaikutusta kannattavuuteen ja kannattavinta menetelmää
- ▶ Energiapuun mittausmenetelmät
  - ▶ Ensisijaiset menetelmät
    - ▶ Energiapuun massan mittaus (Kuormainvaakamittaus)
    - ▶ Metsähakkeen ja murskeen tilavuuden mittaus
    - ▶ Hakkuukonemittaus
    - ▶ Käyttöpaikalla suoritettavat mittaukset (Energiasisällön mittaus)
  - ▶ Toissijaiset mittausmenetelmät
    - ▶ Energiapuun pinomittaus

Yrittäjien mielipiteiden jakaantuminen mittausmenetelmien osalta

Puunhankintaorganisaatioiden edustajien mielipiteet mittausmenetelmistä

-
- ▶ **Paras mittausmenetelmä kaikkien mielestä kuormainvaakamittaus**
    - ▶ Varma oikein käytettynä ja säännöllisesti kalibroituna
    - ▶ Reaaliaikainen mittaustulos
    - ▶ Nopea rahan liikkuminen yrittäjän, puunhankintaorganisaation sekä asiakkaan välillä
  - ▶ **Hakkuukonemittaus**
    - ▶ Tarkka, jos kaikki syötetään läpi
    - ▶ Ei toimi käytännössä energiapuun korjuussa
  - ▶ **Energiasisältöön perustuva mittaus**
    - ▶ Hyvä, jos koko hankintaketju metsästä laitokselle saman yrittäjän hallinnassa
    - ▶ Ei mahdollista nykyisellä yrittäjästruktuurilla
  - ▶ **Energiapuun pinomittaus**
    - ▶ Epätarkka mittausmenetelmä
    - ▶ Ainoa menetelmä hankintakaupoissa
-

Mittausmenetelmät - Tulokset

- ▶ Käytetty mittausmenetelmä ei vaikuta korjuun kannattavuuteen suoranaisesti
- ▶ Kuormainvaakamittaus tulisi ottaa vallitsevaksi menetelmäksi
  - ▶ Energiapuun pinomittaus säilytettävä hankintakauppojen takia
  - ▶ Tutkimuksen yrittäjillä käytössä lähes kaikilla kuormainvaaka
- ▶ Kehitettävää erityisesti muuntotaulukoiden tarkkuudessa

Talous

- ▶ Koneyrittäjien liitto ry:n tekemän tutkimuksen mukaan vuonna 2009 metsäenergia-alalla keskimääräinen liikevaihto oli 265 000 € ja tulosprosentti -4,6 % (Kakoyi 2009)
  - ▶ Metsäkonealalla liikevaihto 391 000 € ja tulosprosentti 1,8 %
  - ▶ Positiiviseen tulokseen ylsi metsäenergia-alalla 45 % yrityksistä ja metsäkonealalla 58 %
- ▶ Vuonna 2000 julkaistun tutkimuksen mukaan energiapuuta korjaavien yrittäjien keskimääräinen liikevaihto oli 403 000 € ja mediaani 370 000 € (Jäkälä & Mäkinen 2000)
  - ▶ Yrittäjät korjasivat pääasiassa hakkuutähteitä
- ▶ Tässä tutkimuksessa keskimääräinen liikevaihto oli 944 000 € ja mediaani liikevaihto 464 000 €
  - ▶ Tuloksia vääristää suurten yritysten muut yritystoiminta
  - ▶ Joiden yrittäjien kohdalta tulokset vain arvioita, koska eivät suostuneet antamaan tarkkoja talouslukuja

-
- ▶ Verrattaessa tuloksia voidaan havaita, että vuodesta 2000 vuoteen 2009 metsäkoneyritysten liikevaihto ei ole merkittävässä määrin muuttunut.
    - ▶ (2000: 403 000€ / 2009: 391 000€)
  - ▶ Liikevaihto tuloksia ei voi suoraan verrata metsäenergia-alan tuloksiin, koska työskentelymenetelmät eivät vastaa toisiaan
  - ▶ Jos tässä tutkimuksessa mukana olleet suuret yritykset jätetään laskelmista pois niin keskimääräinen liikevaihto jää jopa alle Koneyrittäjien liitto ry:n tutkimuksen (265 000 €)

Talous - Tulokset

- ▶ Yrittäjät jaettiin suuriin ja pieniin metsäkoneyrityksiin liikevaihdon perusteella.
  - ▶ Jakaminen ei perustu mihinkään viralliseen yritysten kokoluokkaan jakamiseen, vaan rajana pidettiin Koneyrittäjien liitto ry:n tutkimuksen keskimääräistä metsäenergia-alan liikevaihtoa (265 000 €)
  - ▶ Jakaminen palvelee vain tätä tukimusta
- ▶ Tutkimuksessa mukana neljä suurta ja kuusi pientä metsäkoneyritystä
- ▶ Yrittäjistä 50 % uskoi pienellä yrityksellä olevan paremmat mahdollisuudet kilpailla energiapuualalla kuin suurilla yrityksillä
  - ▶ Syynä yrittäjän oman työpanoksen suurempi rooli
  - ▶ Suuret pystyvät kuitenkin paremmin vastaamaan kysyntää, esim. konekaluston puolesta

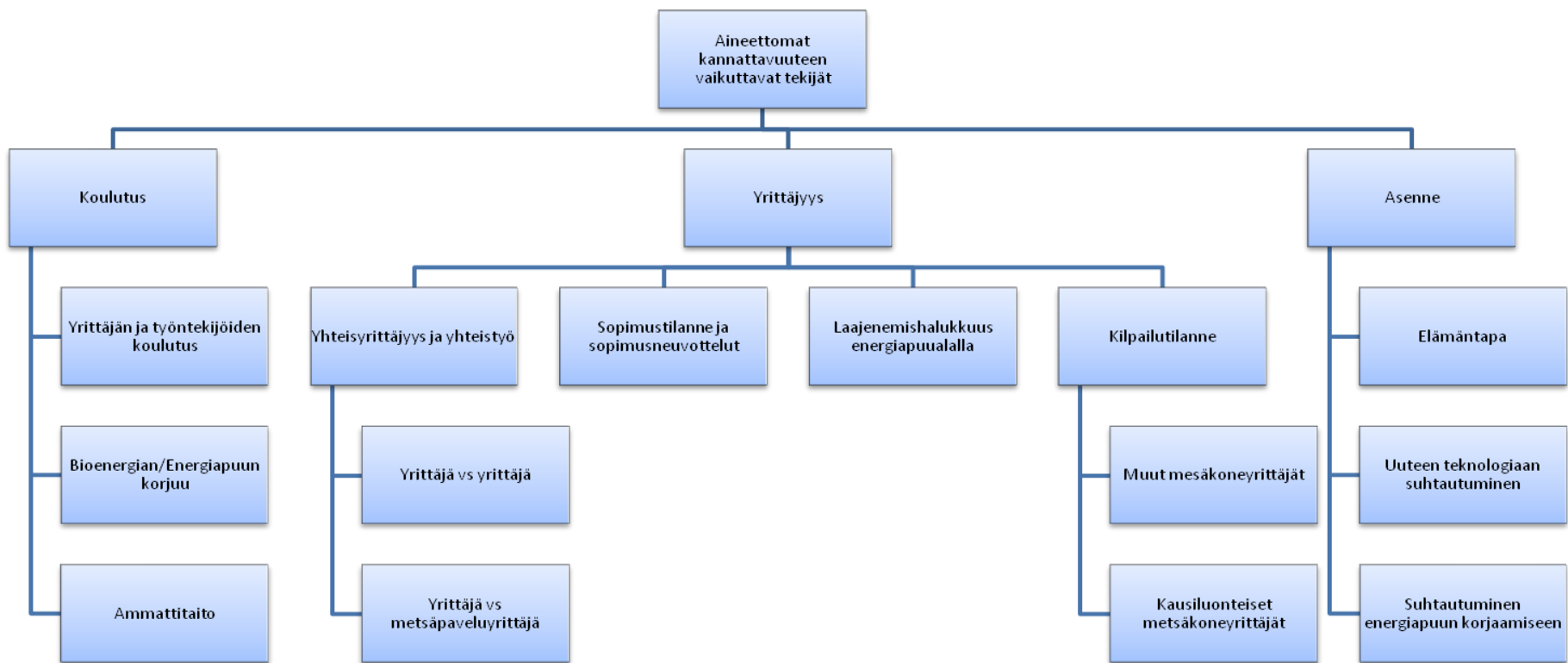

Talous - Tuet

- ▶ Korjuuseen saatavat tuet olivat välttämättömiä korjuun kannattavuuden kannalta
  - ▶ Ilman tukia pelkkä energiapuun korjuu kannattamatonta ja lähes mahdotonta suorittaa
- ▶ Korjuuseen saadaan kannattavuutta organisaatioiden mielestä integroidulla aines- ja energiapuun korjuulla
- ▶ Osa yrittäjistä vaatii korjuun saamista kannattavaksi ilman tukia, koska tuet antavat vääristyneen kuvan energiapuun korjuusta

Koulutus - Teoriaa

- ▶ Vuonna 2015 korjataan 8 miljoonaa m³ energiapuuta, jolloin kuljettaja tarve energiapuun korjuuseen on laskentatavasta riippuen 143-192 harvesterin kuljettajaa ja 628 – 1 028 metsätraktorin kuljettajaa (Strandström 2007)
- ▶ Suomen tavoite vuonna 2020 on 13,5 miljoonaa m³. Kuljettajien tarve kasvaa edelleen!
- ▶ Energiapuualalle ei ole aikaisemmin ollut varsinaista koulutusta vaan työ on opittu työtä tekemällä. (Palovuori 2008)

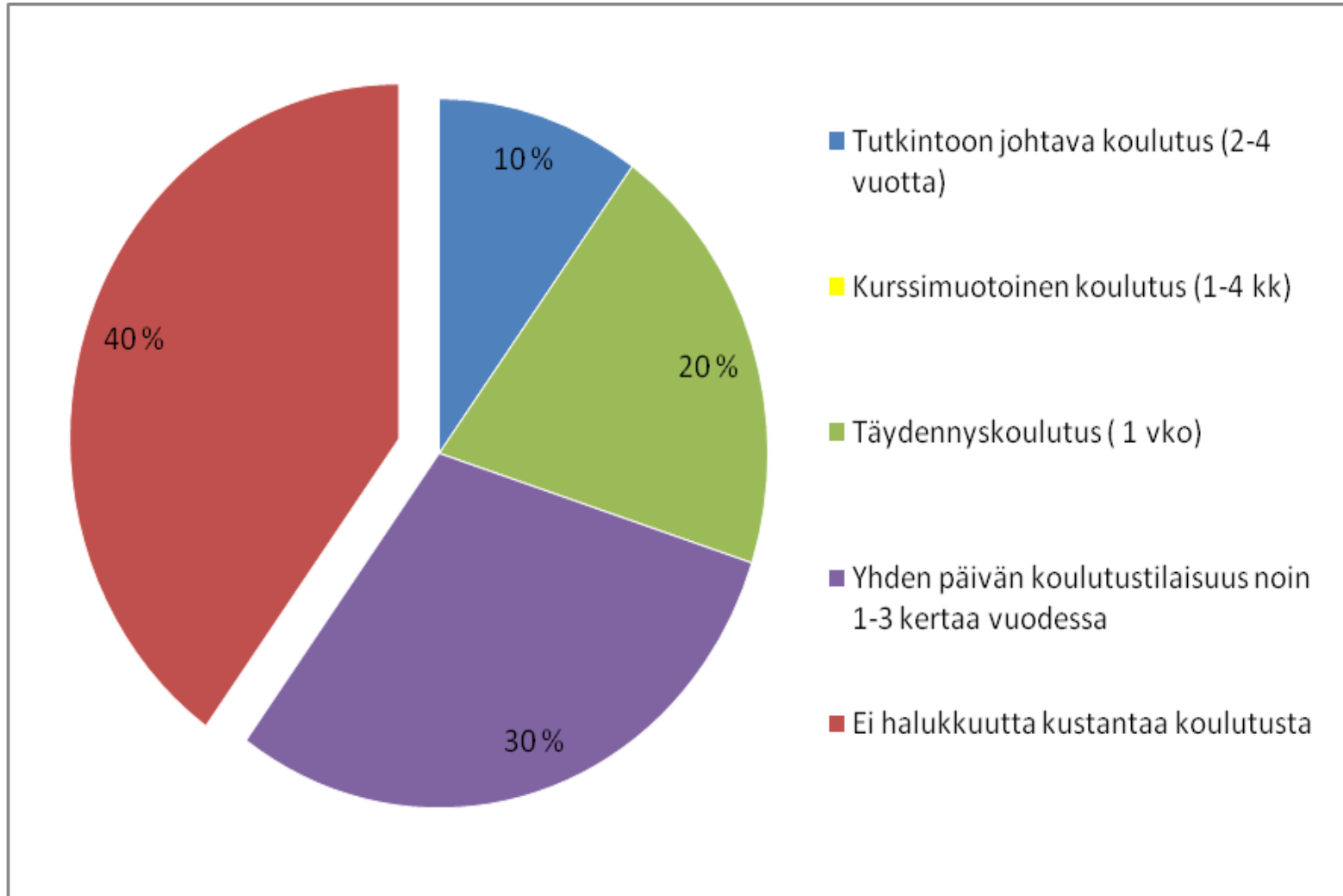
Koulutus - Tulokset

- ▶ Yrittäjillä ja puunhankintaorganisaation edustajille ei ollut varsinaista bioenergia-alan koulutusta
  - ▶ Pääasiassa koulutus oli organisaation antamaa kurssimuotoista koulutusta
- ▶ Peruskoulutus yrittäjillä toisen asteen ammatillinen koulutus ja organisaatioiden edustajilla korkeakoulututkinto tai yliopistotasoinen koulutus

-
- ▶ Yrittäjät toivoivat työntekijöilleen koulutusmahdollisuuksia bioenergia-alalle.
  - ▶ Myös organisaatioiden edustajat toivoivat, että heidän yrittäjillään ja työntekijöillä olisi jonkinlainen bioenergia-alan koulutus
    - ▶ Organisaatiot eivät kuitenkaan olisi halukkaita kustantamaan koulutusta yrittäjille
  - ▶ Kaikkien tutkimuksessa mukana olleiden mukaan energiapuun korjuuseen liittyvää koulutusta tulisi antaa metsäkoneenkuljettajakoulutuksessa
    - ▶ Koulutuksessa tulisi panostaa erityisesti energiapuun hankinnan kokonaisuuden hallintaa, koska mm. kuivatusoloilla on suuri vaikutus puun laatuun
    - ▶ Puunkorjuu on asiakaspalvelua parhaimmillaan, joten asiakaspalvelutaitoja tulisi kehittää
    - ▶ Energiapuun korjuun koulutuksella tulisi olla yhtä suuri painoarvo kuin ainespuun koulutuksella
-

Yrittäjien halukkuus kustantaa koulutus työntekijöillensä

-
- ▶ Koulutus ei kuitenkaan vaikuttaisi korjuusta maksettavaan korvaukseen
    - ▶ Taito vaikuttaa enemmän. Pelkällä todistuksella ei suurempaa korvausta
  - ▶ Haastateltavien mielestä koulutus ei takaa kannattavaa energiapuun korjuuta
    - ▶ Koulutuksen saanut yrittäjä tai koneenkuljettaja ei osaa korjata energiapuuta kannattavammin kuin ”itse oppinut koneenkuljettaja”
  - ▶ Koulutus ei vaikuta korjuun kannattavuuteen suoraan, mutta **perusteellinen koulutus ja vahva ammattitaito yhdessä** parantavat mahdollisuuksia korjata energiapuuta kannattavasti.

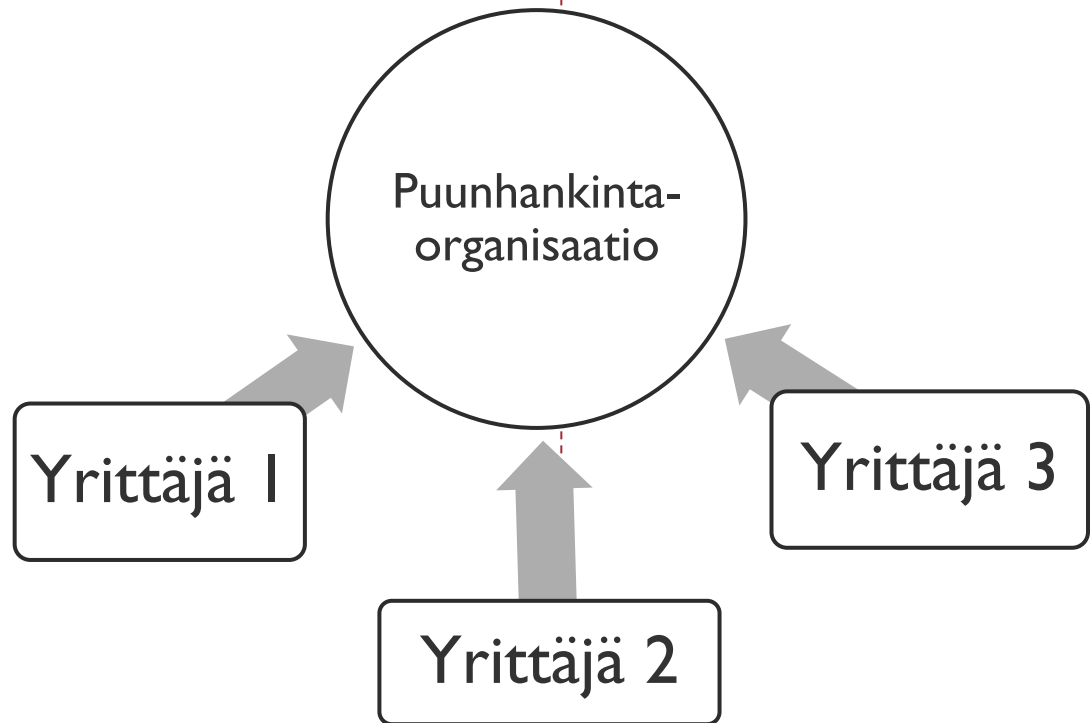

Yrittäjyys

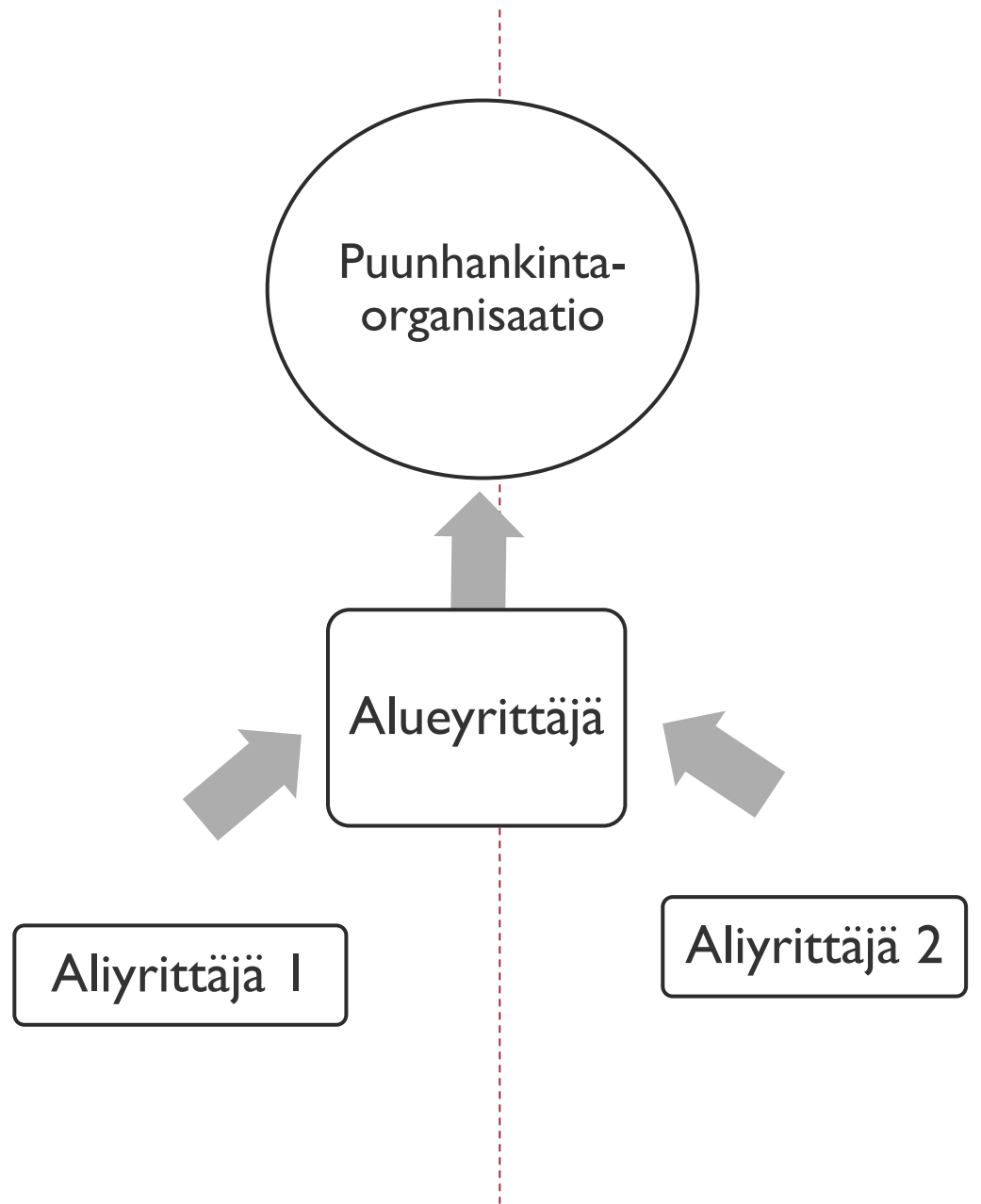
- ▶ Yrittäjyyttä tutkittiin yrittäjiltä väitteillä ja kysymyksillä
- ▶ Yrittäjyys
  - ▶ Sopimustilanne ja sopimusneuvottelut
  - ▶ Laajenemishalukkuus
  - ▶ Yhteistyö toisen metsäkoneyrittäjän ja metsäpalveluyrittäjän kanssa
  - ▶ Kausiluonteisten metsäkoneyrittäjien vaikutus

Yrittäjyyden muuttuminen metsäkonealalla

- Ennen yrittäjät sopimussuhteessa suoraan puunhankintaorganisaatioon. (Soirinsuo & Mäkinen 2009)

Nykyään puunhankintaorganisaatio on sopimussuhteessa suureen yksittäiseen yritykseen, jolla saattaa olla useita alihankkijoita. (Soirinsuo & Mäkinen 2009)

Yrittäjyys metsäenergia-alalla

- ▶ Vaatii uudenlaista osaamista
  - ▶ Joukkokäsittelyn hallinta
  - ▶ Kuormainvaaka
  - ▶ Puun kosteusolosuhteet suuremmassa roolissa kuin ainespuun korjuussa
  - ▶ Energiapuukasan rakentaminen oikein ja sopivalle paikalle
  - ▶ Yrittäjyyden muuttuminen tulevaisuudessa

Yrittäjyys - Sopimusneuvottelut

- ▶ Sopimusneuvottelut yleensä yrittäjäkohtaisesti neuvoteltuja (Örn ym. 1998)
- ▶ Sopimusneuvotteluissa tärkeää (Örn ym. 1998)
  - ▶ Molemminpuolinen luottamus
  - ▶ Jatkuvuuden säilyttäminen
  - ▶ Säilyttää ammattitaitoinen yrittäjäjoukko

Sopimusneuvottelut - Tulokset

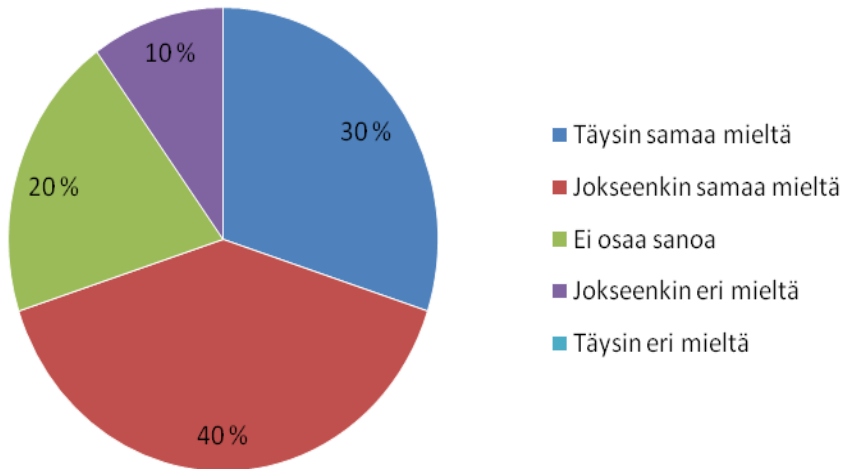

- ▶ Tutkimuksen mukaan sopimusneuvottelut eivät vie aikaa ja ne ovat mielestä hyviä suhteiden luomistilanteita
  - ▶ Suuret yritykset taas kokivat neuvottelut huonoiksi suhteiden kannalta
- ▶ Neuvotteluissa ei päästä yrittäjän mielestä hänen asettamiinsa tavoitteisiin, mutta kokonaisuutta tarkasteltaessa neuvotteluissa päästään hyvään lopputulokseen molempien osapuolien kannalta
  - ▶ Kokoluokaltaan pienet yritykset luultavasti nielevät ”sanellut” sopimukset paremmin kuin suuret

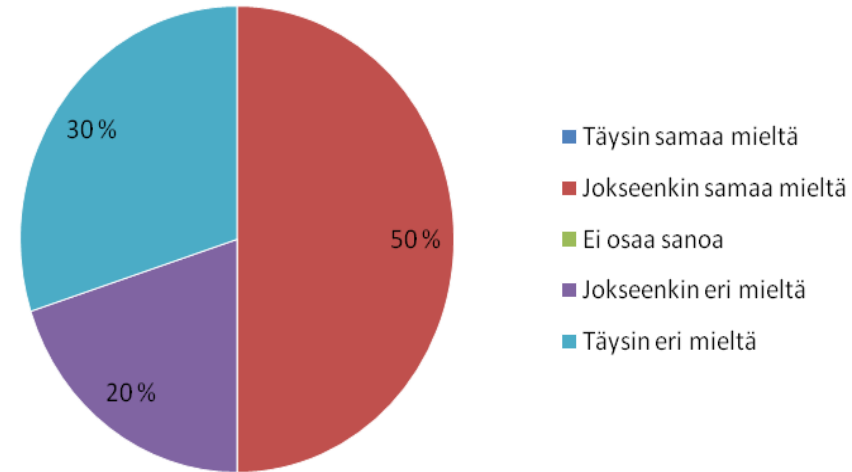

Sopimusneuvottelut

Yrittäjien mielestä he eivät pääse asettamiinsa tavoitteisiinsa

Yrittäjien mielestä neuvotteluissa päästään kokonaisuutta tarkasteltaessa hyvään lopputulokseen

Laajenemishalukkuus

- ▶ Metsäenergia-alalla toimivan yrityksen taloudellista tilannetta hankaloittavat (Kakoyi 2009)
  - ▶ Toiminnan kannattamattomuus
  - ▶ Yleinen hintataso
  - ▶ Velkaantuneisuus
  - ▶ Ennakoimattomat menot
- ▶ Laajeneminen tarvitsee yritykseltä kyvykästä johtajaa ja toimivaa yhteistyöympäristöä. (Leskinen 2010)

Laajenemishalukkuus - Tulokset

- ▶ Yrittäjistä 60 % oli halukkaita laajentamaan toimintaansa energiapuun korjuussa
- ▶ Vuonna 2000 julkaistun tutkimuksen mukaan ainoastaan 5 % oli halukkaita laajentamaan toimintaansa metsäenergia-alalla. (Jäkälä & Mäkinen 2000)
  - ▶ Pääasiassa hakkuutähteiden korjuuta
  - ▶ Korjuuta ei nähty taloudellisesti kannattavana

Laajenemishalukkuus

Yrittäjät

1. Yrityksen taloudellinen tilanne mahdollistaa laajentumisen
2. Energiapuun korjuu on mielekäs toimintamuoto yritykselle
3. Osaavaa työvoimaa saatavilla

Puunhankintaorganisaatiot

1. Energiapuun korjuu on taloudellisesti kannattavaa
2. Osaavaa työvoimaa saatavilla
3. Energiapuun korjuukohteita on riittävästi saatavilla

Laajenemishaluttomuus

Yrittäjät

1. Osaavan työvoiman pula
2. Yrittäjän oma elämäntilanne
3. Energiapuun korjuu on taloudellisesti kannattamatonta

Puunhankintaorganisaatiot

1. Osaavan työvoiman pula
2. Energiapuun korjuu on taloudellisesti kannattamatonta
3. Energiapuun korjuu ei ole mielekäs toimintamuoto yrittäjälle

Yrittäjyys - Yhteistyö

- ▶ Yhteistyötä tehtiin laajasti metsäkoneyrittäjien välillä
  - ▶ Metsäkoneyrittäjän ja metsäpalveluyrittäjän välinen yhteistyö vähäistä
- ▶ Yhteistyön vaikutuksia yrittäjien ja organisaatioiden edustajien mielestä
  - ▶ Alentaa kustannuksia esim. koneiden siirroissa
  - ▶ Korjuu joustavammaksi esim. koneiden, kuljettajien ja jopa työmaiden vaihdoilla
- ▶ Puunhankintaorganisaatiot olisivat halukkaista lisäämään yhteistyötä metsäkoneyrittäjien ja metsäpalveluyrittäjien välillä

-
- ▶ Yhteistyötä tekevät yrittäjät kokivat yhteistyö parantavan yrityksen toiminnan kannattavuutta
    - ▶ ”Yksin ei kukaan pärjää”- tutkimuksen yrittäjä
  - ▶ Osalla yrityksistä yhteistyö oli lähinnä aliurakointia. Lähinnä suurilla puunkorjuuyrityksillä
    - ▶ Pystyvät tarjoamaan omilla resursseilla tarpeeksi laadukasta palvelua
  - ▶ Toisaalta yhteistyö ei kiinnostanut
    - ▶ ”Liikaa kateellisia,” jonka takia yhteistyö ei ole mahdollista
    - ▶ Ei sopivia yhteistyökumppaneita
    - ▶ Ei tarvetta yhteistyölle
-

Yhteistyö metsäpalveluyrittäjän kanssa

- ▶ Yhteistyö suhteellisen vähäistä (50 % yrittäjistä)
- ▶ Tehtäviä, joita yrittäjän ei itse kannata tehdä
  - ▶ Metsurityöt, ennakkoraivaus
  - ▶ Ainespuuta korjaavat yrittäjät teetättivät mm. mittalaitteiden tarkastuksia
  - ▶ Erikoiskohteiden korjuu
- ▶ Yhteistyötä tehtäisiin enemmän, mutta alueella ei ole tarpeeksi metsäpalveluyrittäjiä

Yrittäjyys - Tulokset

- ▶ Erityistä huomiota tutkimuksessa herätti **liiketoimintasuunnitelman puuttuminen** lähes kaikilta metsäkoneyrittäjiltä. Sitä ei myöskään vaadittu puunhankintaorganisaatioiden puolesta.
- ▶ Myös erityiskysymyksistä sopiminen sopimusneuvotteluissa oli vaihtelevaa tai käytännössä olematonta
  - ▶ Yrittäjät kokivat, että asioista tulisi kuitenkin neuvotella

Asenne

- ▶ Asenne tulee tutkimuksen mukaan muuttumaan tulevaisuudessa energiapuun korjuuta kohtaan
- ▶ Asenteiden muutos on tarpeellinen, koska energiapuun korjuu on noussut merkittävään rooliin puunkorjuussa

Yhteenvedo tuloksista

- ▶ Korjuun kannattavuuteen vaikuttavat monet asiat sekä välittömästi että välillisesti
- ▶ Aineellisista tekijöistä kannattavuuteen vaikuttaa korjuussa käytetty korjuumenetelmä sekä konetyyppi
  - ▶ Integroitu aines- ja energiapuun korjuu joukkokäsittelylaitteilla kahden koneen ketjulla
  - ▶ Pelkkää energiapuuta korjattaessa kokopuun korjuu kannattavin menetelmä (+ tuet)
- ▶ Myös korjuukohteen laatu nousi suureen rooliin. Varsinkin kohteen koko, sijainti ja korjuujärjestelyt.
  - ▶ Ennakkoraivaus
  - ▶ Ostomiesten taito ostaa hyvälaatuisia ja kunnollisia kohteita, joita on kannattavaa korjata
- ▶ Kemera-tukien vaikutus liian suuri kannattavuuteen nykyisin

-
- ▶ Koulutus parantaa kannattavuutta myöhemmin yrittäjäuralla yhdessä lisääntyvän työkokemuksen kanssa
  - ▶ Yhteistyö avain asemassa kannattavuudessa.
    - ▶ Vaikuttaa suuresti

Lähteet:

- ▶ Jäkälä, M. & Mäkinen, P. 2000. Metsäkoneyrittäjät energiapuun korjuussa. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 778. Vantaan tutkimuskeskus.
- ▶ Kakoyi, N. 2010. Koneyrittäjien tulokysely 2010. Tiedotustilaisuus 23.4.2010. Koneyrittäjät. [Viitattu 22.9.2010]. [Ppt-esitys]. Saatavissa: http://www.koneyrittajat.fi/ajankohtaista/Tuloskysely_Esitys23042010.pdf
- ▶ Leskinen, L.A., Lähtinen, K., Peltola, T., Tanskanen, J., Sikanen, L. & Asikainen, A. 2010. Kannattavan metsäenergiayrittämisen kulmakivet. TTS tutkimuksen tiedote, luonnonvara-ala:metsä, 8/2010 (744).
- ▶ Soirinsuo, J. & Mäkinen, P. 2010. Kannattava kasvu ei ole päämäärätöntä. TTS tutkimuksen tiedote, luonnonvara-ala: metsä, 3/2010 (739).
- ▶ Strandström, M. 2007. Metsätyövoiman tarve. Metsätehon katsaus nro 31/2007. Metsäteho Oy. Helsinki.
- ▶ Palovuori, P. 2008. Metsäkoneyrittäjien kokema koulutustarve liittyen koneelliseen energiapuun korjuuseen. Kehittämistehtävä. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Ammatillinen opettajakorkeakoulu.

